

YLLÄTTÄVÄT OSAAMISEN YHIDISTELMÄT OVAT VASTAUS MUUTTUVAAN TYÖHÖN

Pelillistämisen osaamista humanistisille ja kasvatustieteiden korkeakoulutetuille. Kokeiluna oli tarjota pelillistämiskoulutusta opettajille ja ohjaajille. Työvoimakoulutus toteutettiin ensimmäisen kerran syksyllä 2017. Uusi yhdistelmä sai kouluttaneilta innostuneen vastaanoton ja haastoi myös kouluttajaa verryttämään mukavuusalueitaan. Koulutusta toteuttaneet opettajat ovat saaneet siitä kimmokkeen myös väitöskirjaansa. Koulutus on toteutettu yleisön pyynnöstä useampaan kertaan.

Mitä Pelillistäjä-koulutus antoi opiskelijalle?

Osallistujan aiempi koulutustausta oli jo ennen koulutukseen osallistumista mielenkiintoinen yhdistelmä ohjausalan ja teknisen alan tutkintoja. Aiemmat työsuhteet liittyivät ohjausalan ja teknisille aloille. Opiskelija on ehtinyt konkreettisesti siirtää koulutuksessa hankittua osaamistaan työelämään ja myös pohtia koulutuksen merkitystä laajemminkin elämässään.

”Pelillistäjä-koulutus ylitti kaikki odotukset ja kuvitelmat. Nykyään näen pelillisyyttä paikoissa, joissa on olisi aiemmin ymmärtänyt sen olevan. Yksi kova esimerkki onnistuneesta pelillistämisestä tuli vastaan 13.11.2020, kun vapaapäivänä kuuntelin Yle-X:Itä Naurumaratonia. Siinä kerättiin iso potti rahaa hyväntekeväisyyteen. Toki suosituista juontajista on paljon selittämään menestystä, mutta sen formaattiin on upotettu pelillisyyttä. Millä osallistetaan kuulijat ja saadaan heidät mukaan peliin eli lahjoittamaan rahaa?”

Testing Designerina seuran työssäni koko ajan progress baria ts. ympyrädiagrammia, josta näen minkä verran on tekemättä, hyväksytyjä, feilanneita tai uusiksi testattavia testitapauksia. Mieluiten sen piirakan haluaa saada mahdollisimman nopeasti kokonaan väritettyä.

Omaan ajatteluuni Pelillistäjä-koulutuksen mukanaan tuomat pelillisyyden elementit:

- uudelle / seuraavalle tasolle pääseminen ongelmia ratkomalla ja vastukset voittamalla tuo suurta tyydytystä
- uskallan kokeilla ja "kuolla" virheeseen, koska se on tapa oppia, mikä ei toimi
- uskallan entistä enemmän heittäytyä vaikka mihin
- uskallan tehdä ja erehtyä pelkäämättä, että minut tuomitaan, koska se on tapa oppia, mitä virheitä pitää välttää - ja se voi jopa johtaa jonkin sellaisen äärelle, mitä kukaan ei ole vielä aiemmin löytänyt
- uskallan kysyä muilta neuvoja aktiivisemmin ja hakea niitä aivan eri tapaan netistä, koska niinhän pelimaailmassa / ohjelmistoalalla tehdään. Eli yksin ei tarvitse tietää kaikkea eikä ypyöksiä tarvitse pärjätä.

Nimenomaan ohjaajakokemus nuorten parissa (oppimisvaikeuksia, luki / matematiikka -haasteita) todella avasi silmät sille, mikä pelillistämisen merkitys voisi olla. Kun katsoi vierestä miten nöyryyttävää ja itsetuntoa musertavaa nykymuotoisen hygieniapassin suorittaminen voi olla nuorelle toisen asteen opiskelijalle, joka oikeasti on erittäin noheva ja osaa kokata, mutta jolla on vakava lukuvaikeus tai suomi ei ole äidinkieli. Se oli ratkaiseva hetki. ... Akateemisesti koulutettu ei voi kai ikinä käsittää, ettei tuolla tavoin muotoiltu koulutus ja kysymyspatteri saa ihmisiä omaksumaan oikeita toimintatapoja.”

Mikä innosti hakemaan ko. Pelillistäjä-koulutukseen?

”Olin alkanut hoksata, että tekniikan ala on sittenkin eniten minunalani ja itselleni on myös ihan selvää, ettei minusta ole hoito- / hoiva-alalle.

Kävin yhtenä päivänä syksyllä 2017 Jyväskylän TE-toimistossa tilaisuudessa, jossa esiteltiin

työvoimakoulutuksia. Kun Huotarin Jouni esitteli Pelillistäjä-koulutusta, se kolahti heti. Pointti, että hän kehotti kokeilemaan pelaamista, jollei ole sitä koskaan harrastanut, oli hyvin merkityksellinen. En itse harrastanut lainkaan pelaamista, vaikka koko muu perhe harrasti. Kokeilin helpointa eli HayDayta lapseni suosituksesta ja kolmantena päivän tajusin pelaamisen koukuttavuuden ja merkityksen. Samalla myös sen, mitä tekemistä hygieniapassilla voisi olla sen kanssa. Viimeisimmän oivalluksen takia pääsin haastatteluun ja minut valittiin koulutukseen. En kyllä unohda sitä haastattelua, kun Huotari ja Ilari Miikkulainen haastattelivat. Sehän oli aivan erilaista, kuin perustyökkärihaastattelut.”

Mitä keskeisiä uusia taitoja koit saavasi koulutuksesta ja miten olet niitä voinut hyödyntää jatkossa, esim. työelämässä? Laajensiko / suuntasiko ko. koulutus omaa aiempaa osaamista / kokemusta uudelle alalle (monialaisuus, erilaisen osaamisen yhdistäminen) tai auttoiko se syventämään aiempaa osaamista omalla alalla?

”Sanat eivät riitä kertomaan, mitkä portit minussa aukenivat koulutuksen myötä. Pelillistäjä-koulutuksen kautta oma ajattelu koki suuren mullistuksen. Peruskoulumaailmassa oli sitä paitsi annettu edellisen 10 vuoden aikana tuta monet kerrat, että ilman akateemista koulutusta on aika arvoton. Sitä olisi pitänyt jaksaa niellä vuodesta toiseen... eläkeikään asti?

Yhtäkkiä aukeni, että kaikki se osaaminen mitä minulla eri aloilta ja työtehtävistä on yhteensä, onkin aivan uniikki paketti ja sellaisena erityisen arvokas.

Koulutus oli itse asiassa valtavan rankka, koska se ravisteli niin syvästi ja laajasti kaavoihin kangistumassa olevaa ihmistä. Samalla oli se riemu, että minä saan oppia kaikkea tätä, mitä en vielä eilen tieninyt olevan olemassakaan.

Meille tarjottiin todellakin huippuopetusta. Se oli kuin ilotulitusta ja karkkia aivoille.

Se sai kolhitun itsetunnon kuntoon: katsottiin, että olen ansainnut saada parasta ja moderneinta koulutusta. Ikäänkuin raotettiin verhoa tulevaisuuteen.”

Innostiko koulutus jatkamaan omaa osaamisen kehittämistä?

”JAMKilla Lutakossa tajusin, ettei opiskelu voi jäädä tähän. Vain ja ainoastaan Pelillistäjä-koulutuksen ansiosta uskalsin hakea ICT-muuntokoulutukseen.

Opiskeluaikana harjoitustöissä tuli kyllä pelillisyyttä hyvin esille, jopa niin, että opettaja sanoi yhdessäkin olevan oikeasti kaupallista potentiaalia. Olisi varmaan joo: keski-ikäinen ÄITI kun hoksaa pelillisyyden paikkoja hiukan eri näkökulmasta kuin keskimääräinen 20-27 -vuotias nuori mies, joka ohjelmistoalaa opiskelee.

En ihan tavoiteajassa eli puolessatoista vuodessa valmistunut, mutta se johtuu pääasiassa siitä, että sain heti vuoden opintojen jälkeen koulutusta vastaavan harjoittelupaikan, joka muuttui toistaiseksi voimassa olevaksi työpaikaksi ja töitä on ollut paljon. Teen töitä isossa kansainvälisessä yrityksessä Test Designer nimikkeellä ja ihmettelen aina toisinaan, miten minulla kävi näin mieletön tuuri. Mutta tein opiskeluajan ja teen yhä valtavasti töitä sen eteen. Tykkään työstäni kovasti. Ajan sentään päivittäin tunnin työmatkan edes takaisin Jyväskylään. Mutta joustava työaika, toisin kuin monella muulla alalla. Sekin on minulle tärkeää.

Alan vaihto toi tullessaan sen ajattelun, että oman osaamisen kehittäminen on todellakin jatkuvaa, päivittäistä. Tulee mm. uusia työkaluja (ohjelmistoja), jotka on otettava haltuun mukisematta. Itsenäinen työskentely ja samalla tiimityö ovat niin huikeita tässä, mitä nyt teen”.

Miten koulutus vaikutti omaan osaamisesi kehittymiseen?

”Jollei TE-toimisto olisi puoltanut ansiosidonnaisella päivärahalta opiskeluani, ei tämä olisi ollut mahdollista. Se oli siis ratkaisevan tärkeää. Pelkästään yhden aikuisen tuloilla perheessä, jossa on kaksi kouluikäistä ja asuntolainaa, ei olisi pärjätty.

Nyt kun korona-aikana tietää monen olevan työttömänä, ja itse painaa kohtuuhyvällä palkalla töitä, minkä kerkiää, tuntee suurta kiitollisuutta siitä, että sai elämässä tuolloin vuonna 2017 sellaisen mahdollisuuden.

Toistan itseäni kun sanon, että se mullisti elämäni. Eikä se tarkoita vain työtä, vaan ihan siviiliminääni.

Minä löysin itseni ja voin siksi seesteisemmin. Opin ymmärtämään, mikä merkitys pelaamisella voi olla ihmiselle. Miettikääpä sitä, mikä positiivinen vaikutus on ollut omiin teineihin tällaisella äidillä, joka tajuu eikä vain ragee, kun ne pelaa. Noiden jannujen tiimityötaidot ja kyky pelata yhteen vieraiden ihmisten kanssa on niin toisella tasolla kuin itsellä vastaavassa iässä. En voi kuin ihailla. He ovat selvinneet toistaiseksi korona-ajasta todella hyvin ja löytäneet oman urapolkunsa alun. Ehkä minä olen äitinä osannut antaa heille tilaa ja olla tuputtamatta pelkästään lukiota. Pelillistäjä-koulutuksella saattaa olla kansantaloudellisesti positiivisia kerrannaisvaikutuksia myös tällaisilla tasoilla.

Olisin voinut olla sellainen, joka istuu työkkärissä seuraavat 20 vuotta opetusalan pätkätöiden välisinä aikoina tai sitten minulle olisi tarjottu jotain älyttömiä kursseja, joilla ei ole oikeasti työllistymisen kannalta mitään merkitystä.

Ihmisen pitää opiskella alaa, joka häntä itseään kiinnostaa. Ei voi oppia uutta, jollei siitä ole itse innostunut. Ja sitten kun oikein innostuu, vain taivas on rajana.”

Uusi koulutus haastoi ja antoi paljon myös kouluttajalle!

Pelillistäjä-koulutus vastuukouluttaja Jouni Huotarin kertomana: <http://dy.fi/nv>

